

Teisėjų vidinis įsitikinimas jiems pataria aptarnauti korumpuotą Jonavos "elitą"

Teisingumo grimasos teisinėje demokratinėje valstybėje ir Jonavos rajono teismuose.

Visi Aplinkos ministrai, viceministrai ir jiems pavaldūs „specialistai“, plyšauja apie teisingumą, kad už atliekų tvarkymą mokėti privalo teršėjas, kad sistema turi skatinti rūšiuoti ir racionaliai tvarkyti atliekas, tačiau kaip paprastai gyvenime gaunasi priešingai. Prie mokesčio už suteiktą paslaugą (faktiškai išvežtą atliekų kiekį) pridedami vis gudresni mokestiniai reikalavimai, dedamosios ne pagal surinktą atliekų kiekį ar svorį, bet pagal „specialistų“ siurrealistiniais skaičiavimais nustatytus normatyvus, koeficientus, turto vienetus ar grindų plotą. Jokio skatinimo rūšiuoti ar kitaip mažinti atliekų kiekį nėra.

Balandžio 9 d. įvyko pirmasis naujai išrinktos Jonavos rajono savivaldybės tarybos posėdis. Jame prisiekė net 14 socialdemokratų ir meru išrinktas LSDP Jonavos skyriaus pirmininkas Mindaugas Sinkevičius. Bičiulis Eugenijus Sabutis išrinktas mero pavaduotoju.

Galima būtų ginčytis dėl Jonavos savivaldybės neoliberaliai socialdemokratiškos Tarybos patvirtintos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos mokestinių dydžių priskaičiavimų metodikos, jei priskaičiuoti pinigėliai byrėtų kažkokiai konkursą laimėjusiai, kad ir monopolinei bet nepriklausomai kontorėlei. Mūsų atveju, Jonavos Taryba toliaregiškai 2016-12-22 savo sprendimu pasitvirtino metodiką, kurioje nuo 5 iki 7 kartų padidino sodininkams komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos mokesčius plaukiančius į kasą UABo „Jonavos paslaugos“, kurio vienintelis steigėjas ir akcininkas yra pati savivaldybės administracija. Maža to, jų surinkimui palengvinti ir pelningumo padidinimui, baudžiamaisiais metodais perkėlė rinkliavos administravimo kaštus sodininkų bendrijoms. Kas gali paneigti, kad tai nesąlygojo tikslas nuo 2017 sausio iki 2019 savivaldos rinkimams ar panašiams reikalams sukaupti atsargas savo įmonėse? Patogu, UAB „Jonavos paslaugos“ tinklalapyje nereikia skelbti nei kokiems projektams renkami baudžiauninkų pinigėliai, nei kokie konkursai projektų įgyvendinimui organizuojami, nei išlaidų, nei pelno ar nuostolių. Paprastai, Teismai nagrinėdami skundus dėl interesų konflikto kiekviename prystelėjime išvelgia pažeidimus. Deja sunkiai suvokiama, bet Jonavos rajono Teismai jokio interesų konflikto šioje situacijoje nežvelgia.

Tiek Atliekų tvarkymo įstatymo rengėjos Aplinkos ministerijos, tiek Seimo kontrolieriaus, tiek Vyriausybės atstovo raštu teiktuose išaiškinimuose yra aiškiai išreikšta nuomonė, kad prievolė mokėti mokestį už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą turėtų būti siejama su nekilnojamojo turto objekto savininku. Reaguodamas į sodininkų skundus, Seimo Aplinkos apsaugos komitetas 2018 lapkričio 7 d., tikslu užkirsti kelią tokiems Jonavos savivaldybės neteisėtiems veiksams ir piktnaudžiavimui, apsvarstė skundą ir teikė Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIII P-1877, kuriame įrašyta imperatyvi nuostata, kad nesant sodininkų bendrijos narių raštiško sutikimo, savivaldybės bendrijoms primesta atliekų tvarkymo administravimo funkcija yra neteisėta. Be galo yra sudėtinga suvokti Seimo virtuvės teisinę logiką, kadangi pripažinus piktnaudžiavimą ir įteisinus pateiktą įstatymo pataisą, kuri įsigaliojo nuo 2019-01-01, kažkokių aitvarų poveikyje įstatyme atsirado papildoma nuostata, kad sutartys gali būti keičiamos net iki 2020 sausio 1 d.. Negirdėtas ir nesuprantamas dalykas, kad vadovaujantis sodininkams primestų ir teismuose ginčijamų, prieštaraujančių galiojantiems įstatymams, sutarčių pagrindu galima dar metus laiko Jonavos savivaldybei tyčiotis iš baudžiauninkų sodininkų bendrijose. Viskas kas surišta su atliekų tvarkymu mūsų valstybėje rutuliojasi labai keistai ir sudėtingai.

Jonavos Tarybos sprendimuose deklaruojama, kad atliekų tvarkymo mokėtojų registravimą ir administravimą organizuoja Administratorius UAB „Jonavos“ paslaugos“. Administratorius privalo sukurti ir administruoti Jonavos rajono savivaldybės mokėtojų duomenų bazę, mokėtojų registravimo tikslais Administratorius nustatyta tvarka naudojami VĮ „Registų centras“ duomenų baze ir t. t.. Logiška, kadangi administravimo kaštai įtraukti į mokamą Administratoriui paslaugos kainą.

Apylinkės teisme Jonavos savivaldybė aiškino, kad UAB „Jonavos paslaugos“ pilnai administruoja atliekų tvarkymo paslaugą, tačiau sodininkų bendrijos privalo pagal joms pateikiamas sąskaitas surinkti pinigėlius ne tik

iš bendrijos narių, bet ir ne bendrijos narių, kitų kaimo gyventojų ir pervesti į UABo sąskaitą. Apylinkės Teismas tiki savivaldybės aiškinimu, tik ne sodininkais, kad atliekų turėtojas yra bendrija, kad tai mistinė sodininkų bendrijos pareiga, kuriai vykdyti nereikalingi jokie papildomi kaštai ar įgaliojimai. Tiesa užsimiršęs Jonavos Administracijos direktorius V. Majauskas, Kauno Apygardos Teismui apeliacinės bylos atsiliepime jau kitaip aiškina situacija: "Atlikus vertinimą prieita išvada, kad vienam NT objekto savininkui/gyventojui komunalinių atliekų tvarkymo dvinarės įmokos dydis ženkliai išaugtų ir tai sudarytų apie 5 Eur/1 NT objekto savininkui/per metus. Paslaugos mokesčio augimą 1 NT vieneto savininkui/gyventojui sudarytų papildomai atliekami nekilnojamojo turto patikros, objekto apžiūros, paieškos ar bet kokio veiksmo ekrane, NT turto išrašo atspausdinimo, gyventojų registre gyventojų deklaruotos vietos peržiūros, gyventojų registro apie deklaruotas asmens vietą atspausdinimo, PVM sąskaitos-faktūros pateikimo gyventojui veiksmai. .... tai neabejotinai taptų neproporcingai išaugusio komunalinių atliekų tvarkymo mokesčio našta visiems sodininkų bendrijos atliekų turėtojams" (tekstas ir išvedžiojimai netaisyti). Kokia laimė sodiečiams, simboliškai sumažėjo rinkliava, bet kad atsirandą papildomai žymiai didesnės naujos administravimo išlaidos bendrijoje, tai sodininkų problema. Aiškiau pripažinti, kad didžioji dalis paslaugos mokesčio administravimo perkelta bendrijoms, nebeįmanoma. Aiškiau pripažinti išvedžiojime, kad ne sodininkų bendrija o jos nariai yra atliekų turėtojai vargu ar galima. Stebėtina, bet tokio voliuntaristinio Jonavos Tarybos savo valdomo juridinio asmens funkcijų perkėlinėjimo teisėtumas kitam nepavaldžiam juridiniam asmeniui rajono teismui abejonių nesukėlė.

Tarybos patvirtintoje kainos metodikoje aiškia parašyta, kad visos kainos dedamosios, kintamoji už išvežtą atliekų kiekį, siurrealistinė pastovioji dalis už pastatus, tame tarpe ir administravimas yra paslaugos gavėjams įskaičiuotos į paslaugos kainą mokamą UABui. Nesuprantama, ar Jonavos Taryba ir Teismai tiek naivūs, kad mano, jog visų atsiliepime Apygardos teismui išvardintų veiksmų savo kaštais papildomai neatlikusios sodininkų bendrijos pradės reikalauti iš sodiečių rinkliavų? O gal savivaldybėje manoma, kad sodo buhalteris altruistiniais pagrindais pereina bendriją, susirenka rinkliavas padėtas ant lėkštutės ir juodos kasos pagrindais surinktas sumas gali perkelti į UABo sąskaitą, be jokių buhalterinės apskaitos veiksmų, be sąskaitų siuntinėjimo, be skolų išieškojimo juridinių veiksmų ir teismų? Vadinasi pripažįstama, kad sodininkai moka kintamąją dalį už išvežtą atliekų kiekį, turi mokėti sunkiai sodiečiams suprantamą pastoviąją kainos dedamąją, kylančią turimo asmeninio turto pasekmėje, nepriklausomai suteikta atliekų tvarkymo paslauga ar nesuteikta, ir dar, sodininkams tenka papildomai savo kaštais dengti trečiąją kainos dedamąją-rinkliavos administravimo dedamąją, apie kurios kaštus nutylima. Teismui tai nereikšminga smulkmena.

Dar absurdiškesnis direktoriaus V. Majausko išvedžiojimas atsiliepime Regionų Apygardos Administraciniam teismui: „Priimant šį sprendimą buvo įvertinti galiojantys teisės aktai bei atsižvelgta į vietos sąlygas ir aplinkybes, kurios suponuoja tai, jog šiuo metu neįmanoma skaičiuoti dvinarės įmokos dydžio atskiriems sodininkų bendrijų nariams ir asmenims nesantiems bendrijos nariais, nes esama infrastruktūra nėra pritaikyta siauriems ir prastos būklės sodų keliams, keliai su technika yra gadinami, kartu šios įmokos apskaičiavimo, paslaugos administravimo būdas sudaro galimybę administruoti šią įmoką nedideliais kaštais, pakankamai tiksliai prognozuoti pajamas, o kartu efektyviau organizuoti patį atliekų tvarkymą, efektyvią kontrolę, skolų administravimą, sudarant palankesnes sąlygas sodų bendrijų atliekų turėtojams mokėti mažesnę komunalinių atliekų tvarkymo mokesčių" (išvedžiojimų tekstas netaisytas). Išvedžiojimo teiginiai aiškiai suponuoja, kad nėra reikiamos infrastruktūros, nėra galimybės ir neteikiama pilnai normali paslauga, bet įdomiausia, kad net

nejmanoma faktiniems atliekų turėtojams paskaičiuoti dvinarės įmokos dydžio!!! Nedviprasmiškai konstatuota, kad atliekų turėtojai yra fiziniai asmenys bet ne bendrijos. Stulbinanti argumentacija ir išvežiojimai. Nekalbant jau apie tai, kad nesuprantama koku būdu netinkama infrastruktūra trukdo Administratoriui skaičiuoti rinkliavas tiesiogiai atliekų turėtojams, bet visiškai netrukdo paskaičiavimus vykdyti bendrijoms. Administracijos direktorius papildomai pripažįsta, kad nepritaikytos sunkiasvorės mašinos gadina bendrijose kelius, tačiau kodėl ir kelių remonto kaštai paliekami sodiečiams?

Įvertindami teisingumo paieškos menkavertes galimybes teismuose, sodininkai net neskundė šokiruojančios Jonavos savivaldybės Tarybos sprendimo dalies dėl pastoviosios DVĮ dydžio, kuris niekaip neatitinka CK deklaruojamų sąžiningumo, teisingumo ir protingumo kriterijų dėl dviejų priežasčių. Pirma, sprendimas staiga buvo priimtas paskutinėmis 2016 metų gruodžio dienomis, įsigaliojo nuo 2017 sausio 1 d.. Tyčiomis ar ne, bet pusmetį sąskaitos sodininkų bendrijoms buvo išrašinėjamos pagal senus įkainius ir staiga 2017 m. rugpjūčio mėn., atbuline tvarka sąskaitos perskaičiuotos ir pateiktos pagal naujus įkainius, t. y. tada, kai jau buvo praėję terminai dėl galimybės sprendimą apskusti teismui. Antra, kaip pagrįsti bendrijai skundą dėl metodikos teisingumo, jei skaičiavimas grindžiamas dešimčia koeficientų, kelių ūkinių subjektų pajamų ir išlaidų srautais, plaukiojančiu mokėtojų registru ir kitais niekur neskelbiamais skaičiais?

Sodininkų bendrija „Inkaras-2“ 2015 m. už realiai išvežtą atliekų kiekį sumokėjo 540,07 eur., 2016 metais sumokėjo už faktiškai išvežtą atliekų kiekį 734,27 eur. tuo tarpu 2017 metais, apart sumos už faktiškai išvežtą atliekų kiekį, papildomai priskaičiuota 1838,72 eur. naujai įvestos rinkliavos (pastoviosios dalies) mokesčių. Mažai sodininkų bendrijai „Žilvitis“ komunalinių atliekų išvežimo paslaugos (kintamoji dalis) sudarydavo po 13,28 eur/mėn., tuo tarpu naujai įvesta rinkliava (papildoma pastovioji dalis) 39,47 eur/mėn.. Nors bendrijos yra tvarkingai atsiskaičiusios už išvežtą surinktų atliekų kiekį, šiandien vidutinio dydžio sodininkų bendrijai „Inkaras-2“ pastoviąja dalimi pavadintos rinkliavos skola šiuo metu priskaičiuota 4660 eur. Mažai sodininkų bendrijai „Žilvitis“ pastovios dalies rinkliavos skola jau priskaičiuota 1200 eur. ir t. t.. Jei viskas sąžininga ir skaidru, gal Jonavos savivaldybė galėtų paviešinti kokia pastoviosios dalies rinkliavos suma per metus priskaičiuojama visoms 44 Jonavos sodininkų bendrijoms? Ar 4-5 kartus padidinti mokesčiai papildomų rinkliavų pagrindu yra suderinami su protingumo, sąžiningumo ir žmoniškumo kriterijais? Vargu. Gretimos Kauno ir kitų rajonų savivaldybės vežančios surinktas atliekas į tą patį regioninį sąvartyną sugeba teikti paslaugą kelis kart pigiau arba tiesiog sąžiningiau.

Tikros linksmybės prasidėjo kai sodiečių bendrijos prisiskaitę apie teisingumą teisinėje demokratinėje valstybėje kreipėsi į teismus dėl primestos rinkliavos administravimo prievolės. Gal būt ir teisinga, kai teisėjas už garsų burbtelėjimą be leidimo (taip jau bendrijų susirinkimuose sodiečiai įpratę) sodininkas siunčiamas iš teismo posėdžio salės. Tačiau sodiečius stulbina, kai Jonavos savivaldybės administracijos, Aplinkos ir sveikatos apsaugos skyriaus vedėja Rasa Raicevičienė, stovėdama Lenino poza, kairė ranka kelnų kišenėje, dešine pakelta gestikuliuodama Teismo posėdyje rėžia kalbą teisėjai apie savivaldybių Konstitucinio Teismo suformuluotą konstitucinę doktriną dėl savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės, nekvestionuojamą teisę kurti paslaugų sistemas ne vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, bet neoliberalizmo pagrindais. Teisė, neparankių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas priskirti antraeilėms. Vykdyti paralelinę Teisėkūrą, Jonavos Tarybos suinteresuotumo pagrindu priimtus sprendimus laikant kaip aukščiausia teisinę normą, nekvestionuojamą ir neginčijamą prievolę visiems rajono fiziniams ir juridiniams asmenims.

Visiškai kraupu darosi, kai Jonavos rajono Teismo teisėja, nuleidus akis, išklausiusi karingo monologo, uždavusi porą palankių klausimų savo rajono administracijos atstovui, pamiršusi visus baudžiauninkų argumentus parengia valstybės vardu savo vidinių įsitikinimų nuostatomis pagrįstą sprendimą, kuriame konstatuojama, kad Jonavos savivaldybės administracija Civiliniam kodeksui prieštaraujantį sprendimą priėmė teisėtai, UAB „Jonavos paslaugos“ pažeidimai atbuline tvarka darant priskaičiavimus neesminiai ir teisėti, kokiu pagrindu sodininkų bendrijos išreikalaus savo įstatuose nenumatytas prievoles ne tik iš buvusių bendrijos narių bet ir visiškai pašalinių asmenų teismo nedomina, ir t.t. Sodiečiams palanki Civilinio kodekso 6.193 str. nuostata, kad „Visais atvejais sutarties sąlygos turi būti aiškinamos vartotojų naudai ir sutartį prisijungimo būdu sudariusios šalies nenaudai“ teismui lieka neaktuali. CK 6.186 str. nuostata silpnosios šalies teisė nutraukti sutartis paaiškėjus, kad naujai teikiami reikalavimai pažeidžia silpnosios šalies interesų pusiausvyros principus pažeidžiančias sąlygas, arba prieštarauja protingumo, sąžiningumo ar teisingumo kriterijams, atmetama.

Tiek Civiliniame kodekse, tiek sodininkų bendrijų Registre registruotuose įstatuose imperatyviai akcentuojama, kad bendrija neatsako už savo narių prievoles, o šie neatsako už bendrijos prievoles. Dar įdomiau, Sodininkų bendrijų įstatymo 20 str. nuostatos: „Bendrijai draudžiama bendrijos pajamas skirti kitai, negu nustatyta bendrijos įstatuose veiklai“, „Bendrija gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja bendrijos įstatams“, „Bendrijai draudžiama garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą“ ir t. t.. Taigi, nei Sodininkų bendrijų įstatymas, nei įstatatai ne tik nesuteikia bendrijoms įgaliojimų, bet ir draudžia atstovauti savo narių mokestinių prievolių mokėjimui tretiesiems asmenims, susijusių su jų asmeniniu turtu, be jų įgaliojimo nei tiesiogine, nei bendrine prasme, nei kažkokių sodininkams nežinomų ypatingų tarpusavio santykių pagrindais.

Savivaldybės Tarybos atsakymuose, sodininkų bendrijoms aiškinama, kad papildomai primesta prievolė administruoti (surinkti) rinkliavą sodininkų bendrijoms atsiranda ne dėl to kad bendrija turi ar valdo turtą, kurio turėjimo pasekmėje atsiranda prievolė mokėti rinkliavą turto savininkams, bet ši „prievolė turėtų būti suprantama bendrine prasme“ kylanti iš bendrijos narių tarpusavio santykių. Sodiečiai dar prisimena kaip bendrinės prasmės pagrindais, 9 dešimtmečio pradžioje treninguotų vyrų buvo praktikuotas rinkliavų rinkimo iš verslininkų metodas, kuris pasirodo dar nemirė ir nuolaidžiaujanč teismams sėkmingai pritaikomas savo teritorijose eiliniams savivaldybės baudžiauninkams.

Kad taip gudriai išvedžioja lupikaujanti ir suinteresuota savivaldybė būtų pusė bėdos. Bet Jonavos savivaldybė taip aiškina prisidengdama suformuota LR Vyriausiojo Administracinio teismo doktrina. Šis teismas 2014-02-20 d. administracinėje byloje A-602-279-14 yra pasisakęs: „Bendrijos pareigos mokėti nustatytą įmoką už atliekų tvarkymą negali paneigti nei LR Sodininkų bendrijų įstatymas, nei bendrijos steigimo dokumentai, nes šie teisės aktai nereglementuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemų ir įmokų surinkimo organizavimo klausimų, o tik nustato sodininkų bendrijų veiklos pagrindus, bendrijos ir jos narių tarpusavio santykius .... Taigi bendrijos narių ir bendrijos tarpusavio santykiai grindžiami narių solidarumo, lygiateisiškumo, demokratiškumo ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais. Remiantis šiais principais, sureguliuojami bendrijos narių tarpusavio atsiskaitymo klausimai, kurie negali pakeisti kitų viešosios teisės normų, būtent normų dėl nustatytos įmokos už atliekų tvarkymą.“ Sodiečiams kyla nuostaba, nuo kada nebe įstatymai formuoja viešosios teisės normas bet teismų šventa dvasia suformuotos naujos teisės normos paneigia įstatymines nuostatas.

Jeigu tokios teisinės ekvilibristikos pagrindu teismo suformuluotą doktriną laikysime neprieštaraujančią konstitucijai, sodininkams tampa nebeaišku, kodėl Seimas priimdamas Sodininkų bendrijų įstatymą jo nuostatų nederino su atliekų tvarkymo monopolijų nustatytais „viešosios teisės normomis“? Kodėl įstatyme, nekalbant apie registre registruotus įstatus, reikėjo įrašyti, kad draudžiama garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių vykdymą, jei pagal „viešosios teisės normas“ tai šventa pareiga vykdyti? Dar blogiau, Sodininkų bendrijų įstatyme įrašyta, kad leidžiama bendrijai turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštaruoja bendrijos įstatams. Tuo tarpu Teismo suformuluota teisiškai absurdiška doktrina suponuoja, kad jei rytoj savivaldybė sodininkų bendrijoms nustatys prievolę organizuoti iš bendrijos narių alimentų vaikams surinkimą, eismo pažeidimo baudų surinkimą ar kreditų gražinimo administravimo funkcijas, tai bus šventa viešosios teisės norma ir privaloma besąlygiškai vykdyti.

Mąstančiam sodiečiui labai sudėtinga suvokti kuo mūsų teisinės valstybės principai skiriasi nuo feodalinės sistemos, kurioje nekvestionuojami valdytojo teisės aktų išaiškinimai, arba tiesiog, valdytojas savo potvarkiais suformuluoja reikiamas doktrinas, kurios ir sureguliuoja pavaldinių tarpusavio santykius ar pareigų paskirstymą.

Pabandėme šiuo klausimu konsultuotis su didelę patirtį turinčiais juristais. Mums jie paaiškino – tai visiškas teisinis nihilizmas, jei taip išaiškintų teisę studijuojantis studentas, tie patys teisėjai jį išvytų net nemirktelėję. Bet Teismuose, kai reikia atlikti patarnavimo paslaugas monopolinei ar kitai stambiai struktūrai, tai pasitaiko ir didesnių juridinės ekvilibristikos „šedevrų“. Ko gero teisininkai teisūs.

Sodiečiams kyla dar vienas klausimas. Jei Jonavos rajono savivaldybė ir šio rajono pirmos instancijos teismai vadovaujasi pirmoje eilėje teismo suformuluotomis doktrinomis o ne įstatymų nuostatomis, tai kodėl tai daro pasirinktinai. Tas pats Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra pasisakęs, kad savivaldybių vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš gyventojų ir atliekų tvarkymo nuostatai tiek, kiek jie nenumato jokios galimybės atliekų turėtojams vietinę rinkliavą mokėti pagal faktinį iš jų surenkamą ir tvarkomų atliekų kiekį, prieštarauja Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsniui. Kodėl to paties teismo kita suformuluota ši doktrina Jonavoje atmetama? Todėl, kad ji neparanki? Noriu viršenybe laikau teismo formuluojamą doktriną, noriu viršenybe laikau įstatymo nuostatas?

Du dešimtmečius panaši diskriminacinė komedija vyko su elektros energijos prekyba sodininkų bendrijose. Ministrai, viceministrai ir „specialistai“ dievagojosi, kad viskas teisėta ir normalu. Begalė svarstymų Seime, Vyriausybėje ir kitose instancijose sodiečių diskriminaciją pripažino pagrįsta. Dešimtys visų lygių teismuose nutarčių skelbė, kad sodininkams teisėtai primesta prievolė administruoti savo kaštais elektros energijos mažmeninę prekybą ir dengti nuostolius tinkluose. Tai tesėsi kol Energetikos ministras A. Sekmokas išklauses sodininkų išdrįso pripažinti, kad sodininkų reikalavimai teisėti. Po metų baigėsi tyčiojimas iš sodininkų, elektros skirstymo tinklai sodininkų bendrijose tapo nebe sodininkų nuosavybė. Elektros tinklų ginčo atveju, valstybė pripažinusi, kad sodininkai dėl energetikų monopolio daugiamečio piktnaudžiavimo patyrė didelius nuostolius, garbingai juos dalinai kompensavo sumokėdama skirstomųjų elektros tinklų išpirkimo kainą.

Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. nuostatos: proporcingumas (kuo mažesnė administracinė našta), pagarba asmens teisėms ir laisvėms, teisėtiems interesams, atvirumo ir skaidrumo reiškiančio, kad su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybės dalyvauti

jų priėmime, aiškumo, reiškiančio kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, yra bereikšmės teismuose kaip ir aukščiau aptartų teisės aktų nuostatos.

Kada pavargus Lietuva sulauks, kad teisinė sistema ir Teismai pradės vykdyti teisingumą vadovaujantis galiojančių įstatymų ir Civilinio kodekso nuostatomis bei teisine logika? Kada Teismai baigs patarnavimo paslaugas nomenklatūrai, „elitui“, monopolinėms struktūroms, teisėjų vidinio įsitikinimo pagrindais, juridinės ekvilibristikos pagalba, teisingumo dvasių pagalba įteisinant visuomenei nesuvokiamų, keistų, akivaizdžiai korumpuotų valdininkų ar monopolistų sprendimų teisėtumą. Monopolinės struktūros ir UABai samdydami brangiausių advokatų paslaugas, beje iš tų pačių atliekų tvarkytojų surinktų mokesčių, kuria sau palankias viešosios teisės normas, triuškina ir terorizuoja ieškiniais teisinės demokratinės valstybės baudžiauninkais paverstus sodininkus ir ne tik juos. O nesusigaudantys eiliniai sodiečiai plyšauja, kad juos terorizuoja bendrijų pirmininkai.

Sodininkų bendrijų nariams ar jose gyvenantiems, mokantiems valstybei tokius pačius mokesčius kaip miestų ir gyvenviečių gyventojai, nekvestionuojamai primesta prievolė savo lėšomis remontuoti ir prižiūrėti „savo vidaus kelius“ esančius valstybinėje žemėje, savo kaštais spręsti geriamojo vandens apsirūpinimo ir nuotekų tvarkymo problemas nors likusiems Jonavos ir kitų rajonų gyventojams tam panaudoti Europiniai fondai. Savo kaštais sodiečiai privalo tvarkyti aplinką valstybinėje žemėje, savo kaštais priversti vykdyti bendrijų savivaldos administravimo funkcijas. Pasirodo Jonavos Tarybai, to mažai ir žengiami nauji bandymai papildomai monopolistinių UABų administravimo kaštus primesti bendrijoms, kaip kad dešimtmetį vykusį elektros tinklų eksploatavimą. Ar sodininkai ne tos pačios valstybės piliečiai? Ar jie moka valstybei mažesnius nei kiti mokesčius? Sodininkų bendrijų įstatyme įrašyta, kad savivaldybės turi įvairiais būdais remti sodininkų bendrijas kaip gyvenamų teritorijų bendruomenes. Kas galėtų nurodyti kokia savivaldybė ir kiek parėmė savo sodininkų bendrijas? Ar Jonavos savivaldybės Tarybai bus lengviau, kai sodininkų bendrijoms beliks viena išėitis skelbti bankrotus ir likviduotis? O gal to ir siekiama, kad po to bendrijoms būtų galima paskirti savus administratorius, kurie be ginčų vykdys patvirtintas metodikas su įvairiomis kintamosiomis ir pastoviomis dedamosiomis. Nepamirškite gerb. sodiečiai, kad naujieji administratoriai, kaip ir antstoliai iškels tinkamo atlygio už jų darbą klausimą, kurį spręs jį paskyrus savivaldybė o mokės administruojamos bendrijos.

Tokia šiandien teisinė logika mūsų valstybėje. Arba jokios logikos, jei neoliberaliai socialdemokratiška Taryba, užmiršus rinkiminius pažadus, vykdo juodai liberalią lupikavimo politiką ir nuostabiai nuoširdžiai Teismuose ginančią atliekų tvarkymo monopolijos interesus Rasą Raicevičienę paskiria Jonavos rajono rinkiminės komisijos pirmininke. Rinkimuose svarbiausia kas skaičiuoja balsus. Atliekų verslas Jonavoje turi gražią ateitį. Sodininkai taupykite pinigėlius ateičiai. Jų prireiks.

Pabaigai tenka išreikšti nuostabą. Valstybėje visos jėgos metamos kovai su korupcija. Deja, tiek Teismai, tiek Vyriausybė, tiek Seimas, pasiklydę teisėkūros džunglėse, blaškosi klestinčios korupcijos okeane, nerasdami laiko „smulkiems“ atliekų tvarkymo nesusipratimams Jonavoje.

Kauno susivienijimo „Sodai“ pirmininkas

Romualdas Šeštakauskas